

**Europees Comité
van de Regio's**

COTER-VI/036

130e zitting, 4-5 juli 2018

ONTWERPADVIES

Commissie Territoriale Samenhang en EU-begroting

Groei en cohesie stimuleren in grensregio's van de EU

Rapporteur: **János Ádám KARÁCSONY (HU/EVP)**

Lid van de gemeenteraad van Tahitótfalu

Deadline voor het indienen van wijzigingsvoorstellen:

Dinsdag 19 juni 2018 om 15 uur (Belgische tijd). U dient gebruik te maken van het systeem voor het online indienen van wijzigingsvoorstellen (zie het ledenportaal: <https://memportal.cor.europa.eu/>).

Vereist aantal handtekeningen: 6

Referentiedocument

Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement – Groei en cohesie stimuleren
in grensregio's van de EU
COM(2017) 534 final

Ontwerpadvies van het Europees Comité van de Regio's – Groei en cohesie stimuleren in grensregio's van de EU

I. BELEIDSAANBEVELINGEN

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S,

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. is verheugd over de mededeling “Groei en cohesie stimuleren in grensregio's van de EU” die de Europese Commissie heeft gepresenteerd. Het stelt tevreden vast dat de verschillende diensten van de Commissie uit diverse directoraten-generaal doeltreffend hebben samengewerkt, zodat dit document het horizontale karakter weerspiegelt van de samenwerking in EU-grensregio's. Daarnaast steunt het Comité de oprichting van een grensoverschrijdend contactpunt, dat zorgt voor de tenuitvoerlegging van acties en maatregelen, maar de vrees bestaat dat het contactpunt mogelijk onderbemand zal zijn, gezien de grote hoeveelheid taken die in de mededeling worden beoogd.
2. Het voorbereidende proces dat aan deze mededeling voorafging en waarbij blijk werd gegeven van een voorbeeldige participatieve samenwerking op verschillende niveaus stemt het CvdR tot vreugde. De Commissie wist een brug te vormen tussen belanghebbenden waarbij ze hen aanmoedigde om ideeën en praktijken uit te wisselen als onderdeel van de zogenaamde “cross-border review” (initiatief voor grensoverschrijdende analyse). Bovendien kunnen beleidsmakers, dankzij een groot aantal overzichten, standpunten en studies, rijkelijk putten uit bewijsmateriaal van belemmeringen voor de samenwerking in grensregio's.
3. Het CvdR benadrukt het feit dat wettelijke, administratieve, fysieke en culturele belemmeringen uit de weg moeten worden geruimd, zodat de samenwerking in EU-grensregio's kan worden versterkt. In dit verband blijft financiële steun voor Europese territoriale samenwerking (ETS) van vitaal belang.
4. Volgens het Comité moet de financiële steun van de EU aan de initiatieven in het kader van Europese territoriale samenwerking in het nieuwe meerjarig financieel kader aanzienlijk worden verhoogd. Volgens het CvdR staat de EU-begroting onder grote druk door de beslissing van het VK om de EU te verlaten en door de nog steeds erg hoge overheidsschuld van de lidstaten. Het steunen van ETS-initiatieven biedt echter een zeer grote Europese toegevoegde waarde voor de stimulering van economische groei en samenhang, alsook voor het streven naar een betere EU voor de burgers.
5. De ETS leidt niet enkel tot voordelen in de vorm van de projecten zelf, maar ook tot samenwerking tussen verschillende instanties op regionaal en lokaal niveau, waaronder overheden, binnen gemeenschappelijke programma's en projecten.

6. Het CvdR spoort de lidstaten aan ervoor te zorgen dat, in een grensoverschrijdend kader, zoveel mogelijk publieke raadplegingen worden georganiseerd om Europa te hervormen en de band tussen de mensen en de Europese constructie aan te halen, en om een echte Europese publieke ruimte tot stand te brengen door de vraagstukken waarop de burgers een antwoord van de EU verwachten in kaart te brengen.
7. Samenwerking in EU-grensregio's omvat zowel binnen- en buitengrenzen als land- en zee grenzen. Het verbeteren van de samenwerking en het wegnemen van belemmeringen mag niet beperkt blijven tot de lidstaten van de EU maar moet ook gericht zijn op aangrenzende landen en regio's.

OPMERKINGEN OVER DE TIEN VOORSTELLEN VAN DE COMMISSIE DIE ZIJN UITEENGEZET IN DE MEDEDELING

Samenwerking en uitwisselingen intensiveren

8. De oprichting van een EU-wijd professioneel onlinenetwerk (Futurium) en de openbare oproep tot het indienen van proefprojecten voor het wegnemen van juridische en administratieve obstakels zijn een goede zaak. De Commissie moet de vaart erin houden en haar coördinerende rol blijven vervullen om samenwerking en uitwisselingen te verbeteren.
9. Het CvdR wijst op het belang van het opstellen van territoriale strategieën om investeringen op een geïntegreerde en gecoördineerde manier te sturen. “Geïntegreerd” betekent dat alle bestuursniveaus, van plaatselijk tot Europees, samenwerken om de doelstellingen van een bepaald gebied te verwezenlijken. “Gecoördineerd” betekent dat de verschillende financieringsbronnen complementair moeten bijdragen aan dezelfde, overeengekomen territoriale doelstellingen.
10. Macroregionale strategieën spelen een rol als “gevestigd bottom-up- en plaatsgericht instrument voor een efficiënter gebruik van het gemeenschappelijk potentieel van macroregio's door een betere uitvoering en coördinatie van beleidsoplossingen.” Het CvdR wijst hiervoor op zijn advies ter zake¹.
11. Het CvdR benadrukt in dit verband het belang van zowel de programma's voor grensoverschrijdende samenwerking als de programma's voor transnationale en interregionale samenwerking, waarvan de Europese meerwaarde verder reikt dan financiering: zij brengen mensen samen in gezamenlijke projecten die leiden tot duurzaam partnerschap, wederzijds vertrouwen en samenwerkingsstructuren die tot wederzijds voordeel strekken.
12. Ook de programma's Interact, Interreg Europe, Urbact en ESPON spelen een bepalende rol in het versterken van de samenwerking in Europa en het verbeteren van de tenuitvoerlegging van het cohesiebeleid.

¹ De uitvoering van de macroregionale strategieën, rapporteur: Raffaele Cattaneo (IT/EVP), COTER-VI/029

13. Het CvdR vraagt dat de lokale en regionale overheden van het VK worden uitgenodigd en aangemoedigd om in de volgende programmeringsperiode deel te nemen aan programma's en projecten voor territoriale samenwerking. Hun toegang tot macroregionale strategieën en EGTS'en moet worden gewaarborgd.
14. Het Comité stelt vast dat de nationale statistische diensten in veel gevallen geen statistieken bijhouden over grensoverschrijdend verkeer, bijvoorbeeld gegevens over woon-werkverkeer binnen de EU. Het ontbreekt aan informatie en statistieken over dit soort feiten en daarom zouden de Commissie of andere organen zoals Eurostat een grotere rol moeten spelen bij het verzamelen en verwerken van dergelijke gegevens.

Het wetgevingsproces verbeteren

15. Een volledige harmonisering en convergentie van regels en wetgeving is noch realistisch, noch wenselijk. Precies daarom is het nog belangrijker de invloed te begrijpen van Europese en nationale regels en wetten in EU-grensregio's. Het CvdR heeft lang geijverd voor een territoriale effectbeoordeling (TEB) door de Europese Commissie van alle belangrijke EU-wetten die een territoriale invloed kunnen hebben. Om die reden juicht het Comité de intentie van de Commissie toe een grensoverschrijdende toetsing uit te voeren van de EU-wetgeving om de mogelijke grensoverschrijdende effecten van die wetgeving in een vroeg stadium van het wetgevingsproces op te sporen en de lidstaten bij te staan bij het uitvoeren van TEB's in hun eigen land.
16. De medewetgevers – het Europees Parlement en de Raad – zouden zich meer bewust moeten zijn van de grensoverschrijdende effecten van nieuwe wetgeving. Ze zouden systematisch rekening moeten houden met de territoriale impact in hun onderhandelingen over wetgevingsvoorstellen.
17. Het CvdR is ingenomen met het plan om in het Europees Parlement een permanente interfractiewerkgroep over ETS op te richten en is bereid deze te steunen.
18. Het CvdR meent dat er een betere coördinatie moet komen tussen de lidstaten bij de omzetting van EU-wetgeving in het nationale rechtstelsel, zodat er geen nieuwe belemmeringen ontstaan die de grensoverschrijdende en transnationale samenwerking extra onder druk zetten en die belemmeringen op de interne markt kunnen veroorzaken. Het stelt daarom voor dat de Europese Commissie een coördinatiepunt wordt, dat zorgt voor een zo coherent en zo doeltreffend mogelijke tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving.

Grensoverschrijdende overheidsdiensten bevorderen

19. Het belang van interoperabele openbare diensten bij grensoverschrijdende samenwerking is niet te onderschatten.

20. Het CvdR wijst in dit verband op de inspanningen die reeds zijn gedaan op het gebied van digitale overheidsdiensten. Het wijst er echter met klem op dat moet worden gezorgd voor grensoverschrijdende interoperabiliteit. Het CvdR is tevens voorstander van meer uitwisselingen tussen ambtenaren van overheidsinstanties van verschillende lidstaten, zodat zij inzicht krijgen in de administratieve cultuur van andere landen. De Commissie zou haar steun op dit gebied moeten uitbreiden. Zij zou zich daarbij kunnen laten inspireren door haar TAIEX REGIO PEER 2 PEER-programma in het kader van het cohesiebeleid, waarbij uitvoeringsdeskundigen uit één land worden samengebracht om de uitvoeringsprocessen in een ander land te ondersteunen. In grensregio's hebben people-to-people-projecten op dit gebied hun nut bewezen: zij bevorderen samenwerking en uitwisseling tussen lokale en regionale overheden.

Betrouwbare en begrijpelijke informatie en bijstand verstrekken

21. Een enkele digitale toegangspoort kan de grensoverschrijdende samenwerking in de ogen van het CvdR aanzienlijk verbeteren. Het stelt daarom voor dat de Commissie de nieuwe toegangspoort en Solvit versterkt in grensregio's, door gerichte openbare opleidingen te organiseren.
22. Het is minstens even belangrijk dat burgers en bedrijven kunnen vertrouwen op de fysieke aanwezigheid van ondersteunende diensten in plaats van alleen op elektronische middelen. In dit verband is het belangrijk dat regionale en lokale ondersteunende diensten zoals uitzendbureaus en bedrijfsondersteunende structuren over de capaciteit en deskundigheid beschikken om burgers en bedrijven te adviseren over grensoverschrijdende kwesties.

Grensoverschrijdende werkgelegenheid ondersteunen

23. Het CvdR ziet in dat de Commissie wordt geconfronteerd met problemen op beleidsterreinen waarop de EU slechts gedeelde of ondersteunende bevoegdheden heeft, zoals het werkgelegenheids- of gezondheidsbeleid. Toch moet de Commissie er niet voor terugschrikken om onverenigbare nationale beleidsgebieden aan te duiden en oplossingen voorstellen om die gebieden op elkaar af te stemmen.
24. Het CvdR wijst op de mogelijkheden die de programma's van het cohesiebeleid bieden om de grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit op te bouwen en te versterken.
25. De huidige regelingen schieten tekort. Met name de wederzijdse erkenning van certificaten, diploma's en beroepsopleiding moet worden versterkt. De Commissie zou meer lef moeten tonen bij het formuleren van concrete voorstellen op dit gebied.
26. Het CvdR is ingenomen met het voorstel van de Commissie om een Europese Arbeidsautoriteit op te richten, als onderdeel van de Europese pijler van sociale rechten². Dit agentschap zou werken aan het vergemakkelijken van de toegang voor burgers en werkgevers tot informatie over hun rechten en plichten, het zou de samenwerking tussen EU-landen bij de grensoverschrijdende handhaving van het relevante recht van de Unie ondersteunen en zou

²

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1226&langId=nl>

bemiddelen en oplossingen helpen aandragen in geval van grensoverschrijdende geschillen tussen nationale autoriteiten of verstoringen van de arbeidsmarkt. Het CvDR verzoekt de Commissie speciale aandacht te besteden aan grensarbeiders, aangezien zij geconfronteerd worden met de grootste belemmeringen in hun dagelijks leven.

Meertaligheid in grensregio's bevorderen

27. Taalbarrières vormen nog steeds een aanzienlijke belemmering voor grensoverschrijdende samenwerking, vooral in grensregio's zonder lange voorgeschiedenis van samenwerking. Hoewel het onderwijsbeleid een nationale bevoegdheid is, kan de EU via haar ETS-programma's hier een belangrijke invloed op uitoefenen. Voldoende flexibiliteit bij het opzetten van grensoverschrijdende programma's voor de financiering van onderwijs-, culturele en andere activiteiten die de burgers in grensregio's samenbrengen, is dus van wezenlijk belang. Het CvDR betreurt dat dit helaas niet altijd het geval is, gezien de thematische concentratiedoelstellingen en de nadruk die wordt gelegd op economische groei en innovatie. Het dringt erop aan dat de uitvoeringsinstanties van de ETS-programma's de vrijheid moeten krijgen om over hun investeringsprioriteiten te beslissen op basis van hun eigen regionale ontwikkelingsstrategieën, zonder te worden beperkt door thematische concentratieregelingen die niet altijd in de specifieke grensoverschrijdende context passen.
28. People-to-people- en kleinschalige projecten in programma's voor grensoverschrijdende samenwerking zijn ook belangrijk. In zijn advies hierover³ raadt het CvDR aan om “people-to-people- en kleinschalige projecten op te nemen in de EU-verordeningen inzake steun voor grensoverschrijdende samenwerking als legitiem instrument in CBC-programma's”. Om ervoor te zorgen dat de projecten dicht bij de burger staan, moeten zij op lokaal niveau toegankelijk en zo eenvoudig mogelijk zijn.

De grensoverschrijdende toegankelijkheid bevorderen

29. Het CvDR wijst op zijn advies over “Ontbrekende verbindingen in grensregio's”⁴, omdat voor veel grensregio's ontbrekende of onvoldoende vervoersdiensten of vervoer van slechte kwaliteit nog steeds de realiteit is, door uiteenlopende prioriteiten en/of infrastructuurnormen, budgettaire beperkingen of verschillende wettelijke benaderingen, procedures of organisatiemethoden.
30. De Commissie zou daarom de studie over ontbrekende vervoersverbindingen ter harte moeten nemen en voldoende extra financiering moeten uittrekken om ontbrekende verbindingen in kaart te brengen.

³ People-to-people- en kleinschalige projecten in programma's voor grensoverschrijdende samenwerking, rapporteur Pavel Branda (CZ/ECR), COTER-VI-023.

⁴ Ontbrekende verbindingen in grensregio's – Rapporteur: Michiel Scheffer (NL/ALDE), COTER-VI-016.

31. Het CvdR is ingenomen met de recente verwezenlijkingen op het gebied van telecommunicatie, waardoor de roamingtarieven in een aantal situaties zijn gedaald. Het dringt er echter op aan dat uitgaande gesprekken naar aangrenzende regio's, om grensoverschrijdende uitwisseling en toegankelijkheid te vergemakkelijken, tegen binnenlandse tarieven en niet tegen internationale tarieven in rekening worden gebracht, zoals momenteel helaas het geval is.

Samenwerking in de gezondheidszorg bevorderen

32. Ondanks de richtlijn over gezondheidszorg blijven er praktische problemen bestaan op het gebied van grensoverschrijdende gezondheidszorg. Het in kaart brengen van grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van gezondheidszorg, zoals werd voorgesteld, is wenselijk, maar er moeten ook oplossingen worden voorgesteld voor de bestaande verschillen tussen de lidstaten wat betreft de dekking (erkenning en terugbetaling) van de zorgprestaties, ook voor patiënten met een Europese ziekteverzekeringskaart. Ook het rechtskader inzake grensoverschrijdend medisch vervoer (primair en secundair) schiet nog tekort.
33. Verbeteringen op het gebied van arbeidsmobiliteit en administratieve interoperabiliteit zouden ook de grensoverschrijdende gezondheidszorg aanzienlijk ten goede komen.

Nadenken over het juridische en financiële kader voor grensoverschrijdende samenwerking

34. De Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS) heeft haar nut bewezen als instrument bij de uitvoering van essentiële grensoverschrijdende projecten. Daarom verzoekt het CvdR de Commissie om ervoor te zorgen dat alle lidstaten de nodige nationale bepalingen overnemen, zoals vastgelegd in de EGTS-verordening, en zo nodig inbreukprocedures in te leiden. In sommige gevallen verschillen de nationale bepalingen van de EGTS nog steeds van lidstaat tot lidstaat omdat de lidstaten geen belang hebben bij de vaststelling van de bijgewerkte bepalingen of omdat eerder goedgekeurde bepalingen toereikend worden geacht. Dit leidt tot moeilijkheden bij de dagelijkse werkzaamheden van de EGTS en bij de oprichting van nieuwe EGTS'en.
35. Het Comité drukt de Commissie dan ook op het hart ervoor te zorgen dat EGTS'en in aanmerking komen voor alle door de EU gefinancierde projecten, aangezien dat een van de belangrijkste doelstellingen van dit instrument is. Bij wijze van tastbare maatregel zou de Commissie de potentiële mogelijkheden van EGTS'en actiever moeten promoten, en in komende wetgevingsvoorstellen duidelijk moeten vermelden dat EGTS'en in aanmerking komen voor alle door de EU gefinancierde projecten. Het CvdR dringt er voorts op aan dat de nationale goedkeuringsinstanties samenwerken om de vlotte toepassing van de EGTS'en te vergemakkelijken.
36. De Commissie zou een wetgevingsvoorstel kunnen indienen voor een Europese grensoverschrijdende overeenkomst, die als bottom-up rechtsinstrument EGTS'en aanvult en projecten voor grensoverschrijdende samenwerking doeltreffend ondersteunt door plaatselijke en regionale overheden in staat te stellen de regelgeving van een lidstaat toe te passen op het grondgebied van een andere grenslidstaat, op een vooraf gedefinieerd grondgebied, voor een

specifiek project en een bepaalde periode. Die Europese grensoverschrijdende overeenkomst zou leiden tot een aanzienlijk doeltreffendere grensoverschrijdende samenwerking, vooral op het gebied van grensoverschrijdende investeringen, en zou tegelijk de administratieve en financiële lasten verminderen.

37. Er zou de nodige aandacht moeten worden besteed aan de samenhang van EU-wetgevingsteksten. In het kader van de ETS leidt het gebrek aan samenhang tot moeilijkheden, onnodige vertragingen en in sommige gevallen tot het volledig afzien van projecten. Er is behoefte aan een betere coördinatie tussen DG's van de Commissie wanneer zij wetgeving opstellen of wijzigen.
38. ETS-programma's moeten worden vrijgesteld van de bepalingen die van toepassing zijn op staatssteun, aangezien de projecten, vanwege hun grensoverschrijdende aard, en omdat zij vaak van algemeen belang voor de Unie zijn, de interne markt helpen versterken en niet verstoren. Het Comité begrijpt het standpunt van de Commissie dat een volledige vrijstelling niet mogelijk is omdat hiervoor een wijziging van de verdragen nodig zou zijn. Het wijst er echter met klem op dat onmiddellijke vereenvoudigingen noodzakelijk zijn en dringt er bij de Commissie op aan haar toekomstige aanpak van staatssteun te heroverwegen.
39. De ETS valt onder het wetgevende kader van het cohesiebeleid van de EU. ETS-programma's hebben echter een extra internationale dimensie die de dingen mogelijk nog extra bemoeilijkt. Bovendien zijn ETS-programma's vaak kleinschaliger, waardoor de administratieve lasten verhoudingsgewijs hoger zijn dan de financiële steun in vergelijking met de gebruikelijke programma's van het cohesiebeleid. De financieringsbehoeften en de soorten projecten verschillen ook ten opzichte van de gebruikelijke programma's. De verordening gemeenschappelijke bepalingen van het cohesiebeleid en de bestaande specifieke ETS-verordening houden onvoldoende rekening met de specifieke kenmerken van de ETS.
40. Het CvdR wenst dat er tijdens de volgende programmeringsperiode meer rekening wordt gehouden met de specifieke territoriale kenmerken van de ETS-programma's. Het CvdR roept de Commissie dan ook op om in de wetgevingsvoorstellen voor de nieuwe programmeringsperiode een aantal specifieke voorstellen op te nemen, die aan het eind van dit document te vinden zijn.

Gegevens over grensoverschrijdende interactie verzamelen ten behoeve van de besluitvorming

41. Om grensoverschrijdende obstakels uit de weg te ruimen moeten relevante territoriale gegevens en informatie worden verzameld. Helaas heeft de grensoverschrijdende samenwerking te lijden onder een gebrek aan beschikbare gegevens en problemen met de vergelijkbaarheid van bestaande gegevens, omdat er verschillende methodologieën worden gebruikt om de gegevens te verzamelen en omdat er verschillende wetten van toepassing zijn.
42. De inspanningen die worden geleverd om de samenwerking tussen bureaus voor statistiek te verbeteren vormen echter een lichtpunt. Het CvdR kijkt dan ook uit naar de resultaten van het geplande ESPON-onderzoek, waarbij methoden voor de ontwikkeling van territoriale indicatoren worden getest. De beschikbaarheid van gegevens baart daarentegen nog grotere

zorgen bij grensoverschrijdende samenwerking met niet-EU-landen. De Commissie moet daarom ook niet-EU-landen betrekken bij de harmonisering.

43. Het CvdR betreurt dat veel van de voordelen en successen van de ETS onvoorspelbaar zijn, omdat de evaluatiesystemen in het kader van het cohesiebeleid en daarbuiten te beperkt zijn en vooral gericht zijn op financiële indicatoren en de impact op korte termijn. De voordelen van de ETS zijn echter zeer moeilijk te kwantificeren en vaak "zacht", indirect en op lange termijn. Het gaat hierbij onder meer om het opbouwen van vertrouwen, het opzetten van duurzame samenwerkingsstructuren, het verbeteren van de levenskwaliteit en praktische vereenvoudiging en nieuwe kansen voor burgers. Daarom dringt het CvdR er bij de beleidsmakers, met name de financiële departementen en de begrotingsautoriteiten, op aan om de kwalitatieve beschrijving van ETS-projecten te bestuderen om de werkelijke voordelen ervan in te schatten.

SUGGESTIES EN AANBEVELINGEN INZAKE DE VEREENVOUDIGING VAN DE TENUITVOERLEGGING VAN ETS-PROGRAMMA'S

44. Het CvdR vreest dat de complexiteit van het huidige systeem ertoe zal leiden dat mogelijke begunstigen, zoals promotoren van kleinschalige projecten of kleine verenigingen en ngo's geen steun zullen aanvragen, ondanks hun uitstekende projectvoorstellen.
45. Het onderschrijft de vereenvoudigingsmaatregelen die in het kader van het Interact-programma zijn voorgesteld in de discussienota Interreg post-2020⁵ en onderstreept dat de volgende maatregelen van bijzonder belang zijn om de uitvoering en toegankelijkheid van de ETS-programma's te vereenvoudigen en te verbeteren.
46. De aanwijzing van instanties moet niet langer verplicht zijn of moet worden beperkt tot een beschrijving van de rollen van de uitvoerende instanties binnen de operationele programma's. De huidige aanwijzingsprocedure heeft geleid tot vertragingen en veel administratieve rompslomp, omdat auditors een groot aantal documenten en veel bewijsmateriaal nodig hadden bij het overlopen van de door de Commissie uitgegeven reeks checklists. Dat zorgde voor een grote administratieve belasting en belemmerde de tenuitvoerlegging van de programma's.
47. Audits moeten vooral preventief en coöperatief zijn. In de praktijk moeten audits niet alleen de fouten aangeven, maar ook onnodige regels/procedures opsporen en gepaste oplossingen voorstellen om extra administratieve voorschriften te vermijden. Een dergelijke aanpak zou ook bijdragen tot de versterking van het beginsel van één audit, dat moet voortbouwen op beheerverificaties om te voorkomen dat begunstigen meer dan eens bewijs moeten leveren. Tijdens controles, monitoring en audits moet meer aandacht worden besteed aan de resultaten en de inhoud en niet louter aan de processen.

⁵

<http://interact-eu.net/#o=news/interreg-post-2020-reflection-paper>

48. De voorschriften van de VGB voor statistische en niet-statistische steekproeven voor audits veroorzaken problemen voor de ETS-programma's, door hun grensoverschrijdende aard en de geringe financiële steun. De dekkingsgraad (5 % van de verrichtingen, 10 % van de uitgaven) moet worden verlaagd of volledig worden overgelaten aan het professionele oordeel van de auditautoriteiten, rekening houdend met de specifieke kenmerken van het programma. Als fouten slechts bij één projectpartner voorkomen, mogen die niet worden geëxtrapoleerd naar het hele samenwerkingsprogramma. Het materialiteitsniveau van fouten moet worden verhoogd tot 5 %, om experimenteren aan te moedigen en om nieuwe projectpromotoren, die waarschijnlijk meer fouten maken, in staat te stellen steun aan te vragen.
49. De subsidiabiliteitsregels, en vooral de personeelskosten, vormen een groot probleem bij de tenuitvoerlegging van ETS-programma's. Om een echte vereenvoudiging te bewerkstelligen moeten besluitvormers het mogelijk maken om af te stappen van de terugbetaling van werkelijke kosten en te komen tot de betaling van geleverde resultaten en, indien mogelijk, bereikte doelstellingen. Een beheerinstantie moet geen personeelskosten van begunstigten controleren of berekenen. Een eerste stap zou zijn om het gebruik van vereenvoudigde kostenopties verder te versterken, meer kant-en-klare oplossingen vast te stellen en specifieke limieten te verhogen.
50. De jaarlijkse afsluiting van de rekeningen moet worden herzien en aanzienlijk worden vereenvoudigd, zodat dit geen onevenredige belasting vormt voor de autoriteiten en begunstigten en geen negatieve gevolgen heeft voor de terugbetalingen.
51. Het evenredigheidsbeginsel moet worden versterkt en de werkingssfeer ervan moet nauwkeurig worden omschreven in de verordening, zonder dat verdere richtsnoeren nodig zijn. In de huidige wetgeving wordt het woord "evenredig" helaas al te gemakkelijk gebruikt, zonder dat wordt aangegeven welke gevolgen dit heeft voor de tenuitvoerlegging. Dit leidt tot rechtsonzekerheid en vraagt om aanvullende richtsnoeren, die de administratieve rompslomp vergroten.
52. Thematische concentratievereisten dienen niet van toepassing te zijn op ETS-programma's. Investeringsgebieden moeten worden besproken in het kader van de onderhandelingen over elk afzonderlijk ETS-programma, aangezien de behoeften van EU-grensregio's erg uiteenlopend zijn. Sommige grensregio's met een lange traditie van samenwerking zijn mogelijk al klaar om zich te richten op het stimuleren van economische groei en innovatie. De meeste grensregio's hebben echter nog steeds behoefte aan initiatieven om wederzijds vertrouwen op te bouwen. Dat vormt immers de grondslag van grensoverschrijdende samenwerking. Dergelijke initiatieven omvatten zowel culturele en sportevenementen als alle andere soorten projecten die rechtstreeks op de burgers zijn gericht. De investeringsgebieden dienen echter te stroken met de thematische prioriteiten van de macroregionale strategieën indien deze een of meer programma's voor grensoverschrijdende of internationale samenwerking behelzen.
53. De tenuitvoerlegging van artikel 20 van de ETS-verordening inzake maatregelen die buiten het EU-deel van het programmagebied vallen, moet worden vereenvoudigd.

54. Met het oog op meer convergentie tussen de regionale programma's en de programma's voor grensoverschrijdende, internationale en Europese samenwerking zou artikel 70, lid 2, van de algemene ESIF-verordening kunnen worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat een (te bepalen) minimumaandeel van de aan regionale programma's toegewezen EFRO-middelen verplicht wordt gebruikt voor grensoverschrijdende, internationale en Europese acties die de regio van herkomst ten goede komen. Deze bepaling zou de toekomstige meerwaarde van het cohesiebeleid en de acties voor territoriale samenwerking in Europa nog aanzienlijk versterken.
55. De uitvoeringsregels van verschillende fondsen op EU-niveau en verschillende ETS-programma's moeten worden geharmoniseerd, aangezien uitvoeringsinstanties en begunstigden vaak bij meer dan één programma betrokken zijn. Voor de verschillende ESI-fondsen moeten dezelfde regels gelden.
56. Vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling (CLLD) moet specifieke regelingen omvatten om het gebruik ervan over de grenzen heen mogelijk te maken. Meer algemeen dient het gebruik van de instrumenten voor geïntegreerde territoriale ontwikkeling, waaronder de CLLD maar ook de geïntegreerde territoriale investeringen (ITI's), in het kader van de grensoverschrijdende samenwerking te worden bevorderd.

Brussel,

II. PROCEDURE

Titel	Groei en cohesie stimuleren in grensregio's van de EU
Referentiedocument	COM(2017) 534 final
Rechtsgrondslag	Art. 307 VWEU
Procedurele grondslag	Initiatiefadvies
Raadpleging door de Raad/het EP/Brief van de Commissie	Niet van toepassing
Besluit van de voorzitter/het bureau	Niet van toepassing
Bevoegde commissie	Territoriale Samenhang en EU-begroting (COTER)
Rapporteur	János Ádám KARÁCSONY (HU/EVP) Lid van de gemeenteraad van Tahitótfalu
Analysenota	19 december 2017
Behandeling door de commissie	27 februari 2018
Goedkeuring door de commissie	27 april 2018
Stemuitslag in de commissie (meerderheid/algemene stemmen)	Met meerderheid van stemmen goedgekeurd
Goedkeuring door de voltallige vergadering	Gepland voor 4-5 juli 2018
Eerdere adviezen van het Comité	CvdR-advies 4286/2015 “Versterking van grensoverschrijdende samenwerking: is er een beter regelgevingskader nodig?” CvdR-advies 4294/2016 “Ontbrekende verbindingen in grensregio's” CvdR-advies 1527/2017 “People-to-people en kleinschalige projecten in programma's voor grensoverschrijdende samenwerking”
Raadpleging van het netwerk voor subsidiariteitstoezicht	Niet van toepassing